

גמ"ר 2185/09/14 - מדינת ישראל נגד ו' ק'

בית משפט השלום לתעבורה בעכו
גמ"ר 2185-09-14 מדינת ישראל נ' ק'

בפני
השופט אבישי קאופמן
מדינת ישראל
בעניין:

המאשימה

נגד
ו' ק'

הנאשמים

גזר דין

במקרה שלפניי שוב עסקינן לצערי **בתאונת דרכים קטלנית** בה קפחו חיי אדם, ק' ג' ז"ל.

מתברר כי ביום 18.9.13 בשעה 5:30 או בסמוך, נהג הנאשם ברכבו בכביש 784 לכיוון צומת קורנית. באותה עת הגיעה המנוח מהכיוון הנגדי, כשהוא רוכב על אופנוע. מסיבה לא ידועה סטה רכבו של הנאשם מנתיבו, חצה את קו ההפרדה והתנגש באופנוע. כתוצאה מהתאונה נהרג המנוח, ואילו הנאשם עצמו נפצע, סבל מכוויות ונזקק לטיפול רפואי הנמשך עד היום, לרבות אשפוז בן כחודשיים בבית החולים.

הנאשם הודה מיידית באחריות לאירוע על בסיס החומר שהוצג בפניו, וזאת כאשר לדבריו שלו הוא אינו זוכר כלל את התאונה. הנאשם **הופנה לשירות המבחן לקבלת תסקיר**. מהתסקיר עולה כי מדובר באדם בן 65, שלא חזר לעבודה לאחר התאונה. מהתסקיר, כמו גם מהטיעונים שעלו בפניי, מתבררת תמונה טראגית, של אדם שטיפל לאורך שנים בצורה מסורה באשתו שחלתה במחלה קשה, ובמהלך אשפוזו וככל הנראה עקב הפסקת הטיפולים, חלה התדרדרות במצבה, עד אשר נפטרה זמן קצר לאחר מכן. הנאשם סובל מאבל ורגשות אשמה, בגין תוצאות התאונה ובגין פטירת אשתו, בה הוא מאשים את עצמו. שירות המבחן סקר את עברו של הנאשם ומצבו והמליץ, בהתחשב בכלל הנתונים, לרבות גילו של הנאשם, להסתפק בהטלת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות.

המאשימה טענה כי אין לקבל את המלצת שירות המבחן וכי יש להטיל על הנאשם עונש של מאסר בפועל לתקופה של עד 18 חודשים, לצד פסילה ממושכת של רשיון הנהיגה, ועונשים נלווים.

ב"כ המאשימה ציין כי נעשתה פנייה למשפחת המנוח לקחת חלק בהליך, אולם הם העדיפו שלא לעשות כן ולא להביע

עמדתם לעניין הענישה הראויה.

הסנגורית הוסיפה ופירטה את מצבו של הנאשם וביקשה לאמץ את המלצת שירות המבחן, ואף הציעה להחמיר ברכיב הפסילה, עד כדי פסילת רשיונו של הנאשם לצמיתות.

מלאכת הענישה לעולם אינה קלה, ובמיוחד קשה היא כאשר מדובר בתאונות בהן חפים מפשע קיפחו את חייהם בעטייה של רשלנות רגעית. בדרך כלל, כמו בתיק שלפניי, מדובר בנאשם נורמטיבי, שלא התכוון ולא רצה לגרום לתאונה ולתוצאותיה.

ההלכה המנחה שקבע בית המשפט העליון לעניין הענישה הראויה במקרה של תאונת דרכים קטלנית היא:

"קיימים שלושה כללים מנחים בסוגיית הענישה הראויה בעבירה של גרימת תאונות דרכים קטלנית ברשלנות. האחד, ראוי לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל ופסילה מלנהוג לתקופה הולמת, הן בשל עיקרון קדושת החיים והן משיקולי הרתעה. השני, בדרך כלל הנסיבות האישיות של הנאשם בעבירה זו אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות המלוות בכוונה פלילית, הן בשל אופייה המיוחד של העבירה הנדונה והן בשל ביצועה השכיח גם ע"י אנשים נורמטיביים. השלישי, אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות..."

ע"פ 6755/09 **ארז אלמוג נ' מדינת ישראל**.

כלומר, השיקול המרכזי בקביעת העונש הוא רמת הרשלנות, בעוד שנסיונותיו האישיות של הנאשם מהוות שיקול משני בלבד, כשהעונש הראוי בדרך כלל הינו מאסר בפועל.

מתחם הענישה -

בתיקון 113 לחוק העונשין תשע"ב-2012 נקבע עיקרון מנחה בענישה המבטא יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו (סעיף 40ב. לחוק העונשין תשל"ז-1977). לצורך קביעת מתחם הענישה בנסיבות המקרה יש להתחשב בערך שנפגע בעקבות ביצוע העבירה, מידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות המקרה כמפורט בסעיף 40ט. לחוק העונשין.

ככל שמדובר בעבירות המתה קיימת פגיעה באינטרס ציבורי הראשון במעלה שהוא שמירה על קדושת חיי אדם ותחושת הביטחון של ציבור המשתמשים בדרכים באשר הם, לפיכך מקום בו מקופחים חיי אדם ברי כי הפגיעה בערך זה היא מירבית.

החוק קובע עונש מינימלי של שישה חודשי מאסר, כאשר העונש המקסימלי הוא מאסר לתקופה של שלוש שנים בד בבד עם פסילת רישיון לתקופה מינימלית של שלוש שנים.

כאמור לעיל, המרכיב המרכזי בקביעת העונש הראוי הוא **דרגת** הרשלנות, אולם לצדה יש לדעתי לבצע אף הבחנה לגבי **סוג** הרשלנות. האם מדובר בתאונה הנגרמת מהיסח דעת או חוסר זהירות רגעיים, שמא מדובר בהתנהגות מסוכנת מודעת או נמשכת של הנהג, כדברי בית המשפט המחוזי בבאר שבע:

יש להבחין בין התנהגות נהג, הננקטת מתוך בחירה מודעת, כגון נהיגה במהירות גבוהה, אי ציות לתמרור או לרמזור, עקיפה בפס לבן, נהיגה ברכב לא תקין וכיוצא באלה דוגמאות בהן נתונה בידי הנהג האפשרות שלא לפעול בדרך שגרמה לתאונה, לבין נהיגה מסוימת שאינה נעשית מתוך בחירת הנהג, כגון תגובה לא מקצועית להחלקת הרכב, עליה לא מקצועית משולי הדרך לכביש, כניסה לעקומה בזווית לא מתאימה, תגובה מבוהלת לאירוע מפתיע וכיוצא באלה דוגמאות בהן נגרמות תאונות על רקע חוסר מיומנות של הנהג או חוסר תשומת לב שלו לשביר שניה. בעוד שלענישה מחמירה במקרים הראשונים יש הצדקה מוסרית ועניינית, והיא יכולה להרתיע אחרים מלנהוג באופן מודע ומבחירה, בצורה מסוכנת, הרי שאין זה מוצדק ואין זה מועיל להעניש בחומרה על נהיגה לא מיומנת או על שביר שניה של חוסר תשומת לב, שכל אדם חשוף להן ואין הן נעשות מתוך בחירה או מזלזול בכללים.

ע"פ 4208/07 **מדינת ישראל נ' נאפוז אבו שריקי**.

במקרה שלפני לא הוברר נסיבות האירוע באופן מלא. אין מחלוקת כי הנאשם סטה מנתיב נסיעתו, אך לא הובאו כל ראיות לסיבת הסטייה, ולא הוברר האם מדובר בחוסר תשומת לב רגעי או רשלנות חמורה יותר. בנסיבות אלה, יש להניח לטובת הנאשם, כמתחייב במשפט הפלילי, כי **רשלנותו אינה חמורה** וכי מעבר לאותה סטייה רגעית, לא ביצע כל עבירה נוספת ולא הייתה רשלנות אחרת בנהיגתו.

לאור האמור לעיל, ולאור הפסיקה המוכרת של בית המשפט העליון, לרבות הפסיקה אותה הגישו הצדדים לעיוני, אני קובע כי מתחם הענישה בתיק זה הינו מאסר לתקופה שבין שישה לעשרה חודשים, וזאת לצד פסילת רשיון נהיגה לתקופה של חמש עד עשר שנים.

ראו גזרי דין דומים ברע"פ 4261/04 **יעקב פארין נ' מדינת ישראל**, ע"פ 4732/02 **ענת סורפין נ' מדינת ישראל**, עפג (חיפה) 3412-01-14 **סעיד אבו זלאם נ' מדינת ישראל**, ע"פ (ב"ש) 5167/08 **מדינת ישראל נ' חיים שועה**.

קביעת העונש הספציפי לנאשם דן:

כמפורט לעיל, בעניינו של הנאשם התקבל תסקיר שירות המבחן הממליץ בעיקר על עונש של עבודות שירות. על אף שכאמור לעיל הרף התחתון של מתחם הענישה הוא כאמור שישה חודשי מאסר, **יהיה זה בדרך כלל במאסר של ממש ולא בעבודות שירות**. במקרים קודמים שהיו בפני בהם נגזרו על הנאשם בנסיבות מקלות, עונשי מאסר קצרים, הורית בדרך כלל כי לפחות חלק מהתקופה תרוצה במאסר של ממש, ורק חלקה בעבודות שירות. ראו לדוגמא תיק 4479-11-08 **מדינת ישראל נ' מוחמד עאסלה**, שם גזרתי על הנאשם שישה חודשי מאסר, מהם חודשיים בין כותלי הכלא וארבע חודשים בעבודות שירות. עונש זה אושר בידי בית המשפט המחוזי בע"פ 9696-05-11, וכן ראו עפ"ת 27067-11-14 **משה תל-אור נ' מדינת ישראל** שם הקל בית המשפט המחוזי את עונשו של הנאשם שנגזר על ידי

משישה חודשי מאסר בפועל, והורה כי מחצית מהתקופה תרוצה במאסר של ממש ומחציתה בעבודות שירות, ותיק 9390-05-13 **מדינת ישראל נ' סח** שם גזרתי על הנאשם חמישה חודשי מאסר של ממש ולא בעבודות שירות (ערעור על גזה"ד תלוי ועומד בבית המשפט המחוזי).

שקלתי האם להורות כך גם במקרה דנן, אולם מצאתי כי הטלת עונש של מאסר ממשי במקרה זה תביא אכן לפגיעה חמורה מאד בנאשם עצמו, החורגת מהפגיעה באדם נורמטיבי אחר הנדון למאסר, וזאת לנוכח הנסיבות יוצאות הדופן ומצבו הנפשי הקשה. מצאתי, אפוא, לחרוג מהענישה המקובלת במקרה זה, **ולהסתפק בהטלת עונש בעבודות שירות בלבד**, תוך קבלת הצעת הסנגורית ואיזון מסויים של ההקלה בהטלת עונש של **פסילת רשיון נהיגה לצמיתות**.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

מאסר בפועל לתקופה של שישה חודשים, אשר ירוצה בעבודות שירות, בפתחון לבב בכרמיאל, כמפורט בחוות דעתו של הממונה על עבודות השירות מיום 17.8.15.

הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עונשו ביום 7.1 בשעה 8:00 ביחידת עבודות השירות במתחם תחנת משטרת טבריה.

הנאשם מוזהר כי הפרת תנאי עבודות השירות תביא להפסקתן באופן מנהלי וריצוי העונש במאסר של ממש.

שישה חודשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, לבל יעבור בתקופה הנ"ל עבירה של גרימת מוות ברשלנות או עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

אני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רשיון נהיגה לצמיתות.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי בחיפה.

יש להעביר את ההחלטה לממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, 1717 ספטמבר 2015, במעמד הנאשם, באת-כוחו עו"ד גב' שץ-אברבך וב"כ המאשימה עו"ד גב' מצליח.